Yhtenäiskoulun järjestyssäännöt

Päivitetty 1.8.2025

Yhtenäiskoulun järjestyssäännöt

Järjestyssäännöt ovat voimassa kouluaikana, koulun alueella sekä koulun järjestämissä tilaisuuksissa.

Järjestyssääntöjen tavoitteena on

- luoda viihtyisä ja turvallinen oppimis- ja kasvuympäristö sekä turvata työrauha
- turvata kouluyhteisön kaikille jäsenille seuraavat oikeudet:

Työskentelyrauha

Jokaisella on oikeus häiriöttömään työskentelyyn:

- oppilaalla oppimiseen,
- opettajalla opettamiseen ja ohjeitten antamiseen sekä
- muulla henkilökunnalla tehtäviensä suorittamiseen.

Henkilökohtainen turvallisuus ja toisen ihmisen kohtaaminen

- Jokaisella oikeus tuntea ja kokea olonsa turvalliseksi; ketään ei saa henkisesti tai ruumiillisesti vahingoittaa tai loukata.
- Koulussa noudatamme hyviä tapoja ja kohtelemme toisia ystävällisesti.

Omaisuuden ja ympäristön suoja

- Jokaisella on velvollisuus huolehtia ja suojella yhteistä omaisuutta ja ympäristöä sekä oikeus henkilökohtaisen omaisuuden suojaan.
- Oppilas itse vastaa kouluun tuomasta omaisuudestaan.

Jokainen oppilas on vastuussa itsestään, opiskelustaan ja tulevaisuudestaan

Koulualue ja – aika

- Koulualue on alue, jota rajaavat koulurakennus, Nivantie, Lohitie ja Kaarnatie. Alue on aidattu. Koulualueesta on kartta koulun ilmoitustaululla.
- Kouluaikaa ovat koulun työpäivä ja koulukuljetusmatkat sekä koulun järjestämät retket ja tilaisuudet.
- Koulupäivä alkaa klo 8.55 ja kuljetusoppilailla kun koulukuljetus alkaa. Kuljetusoppilaat eivät saa jäädä kouluautosta matkanvarrelle esim. kauppaan. Kuljetuksesta oppilas tulee suoraan kouluun ja koulualueelta ei saa poistua. Kuljetusoppilaat kokoontuvat koulun pihalle.
- Oppilaan on koulupäivän aikana pysyttävä koulun alueella. Poistua saa ainoastaan opettajan luvalla. Koulualueelta luvaton poistuminen on rangaistava teko.
- Kulkuneuvot jätetään koulupäivän ajaksi, niille erikseen varatuille paikoille. Työkoneilla koululle tultaessa on niiden paikoituksesta sovittava rehtorin kanssa etukäteen.
- Käytävillä liikutaan ja toimitaan rauhallisesti. Portaissa kuljetaan oikeaa puolta. Käytävillä oltaessa on varmistettava, että kaikki pääsevät esteettä kulkemaan. Hissiä saa käyttää **vain** poikkeustapauksissa ja opettajan luvalla.
- Koulusta ei saa olla pois ilman pätevää syytä.
- Oppilaan huoltaja on velvollinen ilmoittamaan mahdollisimman pian opettajille poissaolon syyn. Lupa luvanvaraiseen poissaoloon on pyydettävä hyvissä ajoin luokanopettajalta, -valvojalta tai rehtorilta sähköisesti Wilmassa tai kirjallisesti. Luokanopettaja/luokanvalvoja antaa luvan 1 – 3 päivän ja rehtori yli kolmen päivän poissaoloihin. Koulussa seurataan poissaoloja ja tiettyjen rajojen ylittyessä pidetään huoltajan ja oppilaan kanssa palaveri. Rajat ovat 30, 60 ja 100 tuntia.

Mobiililaitteiden käyttö

Oppitunneilla

- Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppitunnin aikana puhelinparkissa (5-9 luokat)
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppitunnin aikana oppilaan laukussa (eskarilaiset + 1-4 luokat)
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet pidetään häiriöttömässä tilassa.
- Puhelimen ja muun mobiililaitteen saa hakea käyttöön oppitunnilla välttämättömässä tilanteessa opettajan tai rehtorin luvalla.

Välitunneilla ja muuna opetuksettomana aikana

- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään puhelinparkissa välitunnin, ruokailun ja siirtymien aikana (5-9 luokat).
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppilaan laukussa välitunnin, ruokailun ja siirtymien

aikana (eskarilaiset + 1-4 luokat).

- Puhelimen ja muun mobiililaitteen saa hakea välitunnilla käyttöön välttämättömässä tilanteessa opettajan tai rehtorin luvalla.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet pidetään häiriöttömässä tilassa.
- Ruokailussa, juhlissa tai muissa tilaisuuksissa puhelimen käyttö on kielletty.
- Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman opettajan ja kuvattavan henkilön lupaa.

Oppitunnit

- Oppitunneille saavutaan ajoissa opiskeluvälineet ja kirjat mukana.
- Jokaisella oppilaalla on oikeus työrauhaan ja jokainen on omalta osaltaan myös vastuussa omasta ja toisten opiskelusta.
- Päivänavauksesta myöhästynyt oppilas odottaa luokan ulkopuolella päivänavauksen ajan lukuun ottamatta kuljetusoppilaita, joiden kuljetus on myöhässä.
- Tunneilla ei pidetä ulkovaatteita eikä päähineitä.
- WC:ssä asiointi hoidetaan pääsääntöisesti välituntien aikana, ei kesken oppitunnin. WC-tiloissa käydään yksitellen.
- Tunneilla ei syödä eikä juoda eikä käytetä elektronisia laitteita ilman opettajan lupaa.
- Kuvaaminen, nauhoittaminen ja kuvien julkaiseminen ilman kuvattavan lupaa on ehdottomasti kielletty.
- Tunnin lopussa tarkistetaan, että oma työskentelytila jää siistiksi seuraavaa oppilasta varten.
- Luokasta poistutaan rauhallisesti ja asiallisesti.
- Jos oppilas käyttäytyy epäasiallisesti tai rikkoo järjestyssääntöjä, tuntia pitävän opettajan velvollisuus on puhutella oppilas heti tunnin loputtua. Luokanvalvoja seuraa kokonaisuutta.

Välitunnit ja koulun alkaessa

Välituntien tarkoitus on katkaista tuntityöskentely, jolloin saadaan työhyvinvoinninkin kannalta tärkeää vaihtelua, jotta jaksetaan työskennellä pitkiäkin työpäiviä. Jotta välitunneista saadaan kaikki hyöty irti, tulee huomioida seuraavaa:

- Oppitunnin päätyttyä on siirryttävä ulos välitunnille viivyttelemättä. Välituntialue on koulun piha-alue, jolta saa poistua vain opettajan luvalla.
- Pelaaminen on kielletty turvallisuuden vuoksi koulun päädyssä ja ikkunoiden läheisyydessä.
- Pitkällä välitunnilla klo 11.50 - 12.15 on mahdollisuus pelata salissa välkkäritoiminnan puitteissa. Välkkäritoiminnasta tiedotetaan erikseen.
- Välituntivälineet kerätään välitunnin loputtua ulkovarastoon (maalit saavat olla koko koulupäivän ajan

pihalla ja ne viedään varastoon välitunnilla klo 12.15.) Jokainen joka ottaa välituntivälineen, palauttaa sen itse. Välituntivalvojat ohjeistavat tavaroiden palautuksessa.

- Liian vaaralliset leikit voi valvova opettaja keskeyttää. Kiikuista ja telineiltä hyppiminen on kiellettyä. Noudatetaan tehtyjä vuoroja areenalla ja kiikuissa.
- Toisen koskemattomuutta on kunnioitettava.
- Talvella kovalla pakkasella (-20°C tai kylmempi) voidaan välitunti viettää sisällä oman luokan kohdalla. Kaikki yläluokkalaiset ovat aina alakerrassa oman luokan kohdalla, myös pienryhmäläiset.
- WC:ssä käydään tarpeen vaatiessa, mutta tarpeeton oleskelu siellä on kielletty.
- Kaikissa koulun tiloissa tulee noudattaa siisteyttä ja puhtautta. Koulun pihan puita ja istutuksia tulee suojella.
- Välitunti päättyy kellonsoittoon, tunnille siirrytään viipymättä.
- Ulkokengät laitetaan kenkätelineisiin.

Kouluruokailu

Kouluruokailu on etuoikeus, jota tulee arvostaa. Jotta jokainen voisi nauttia ruokailusta, tulee ruokailussa noudattaa seuraavia ohjeita:

- noudatetaan hyviä ruokailutapoja ja annetaan ruokarauha
- ruokaa otetaan lautaselle se määrä, minkä jaksaa syödä
- ruokailusta lähdetään opettajan luvalla
- ruokailun jälkeen jokainen siistii paikkansa
- ulkovaatteet, päähineet tai reput jätetään ruokalan ulkopuolelle naulakkoon
- kännykkää ei käytetä ruokalassa lounaan eikä välipalan aikana

Tupakka, päihteet ja vaaralliset esineet

- Tupakointi, sähkötupakointi ja nuuskaaminen ovat kielletty kouluaikana. Em. on rangaistava teko ja siitä lähetetään aina tieto kotiin ja annetaan 2 tuntia jälki-istuntoa rangaistuksena. Kun oppilas tavataan uudelleen tupakoimassa kouluaikana, ilmoittaa rehtori asiasta oppilaan kotiin ja poliisille toimenpiteitä varten.
- Nikotiinituotteiden tuominen kouluun on kiellettyä.
- Energiajuomia ei saa tuoda kouluun.
- Alkoholia, huumeita tai muita päihteitä ei saa tuoda kouluun. Koulussa ja sen järjestämissä tilaisuuksissa on niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen kielletty. Alkoholin tai huumeiden hallussapidosta tai niiden vaikutuksen alaisena esiintymisestä ilmoitetaan viranomaisille.
- Kouluun ei saa tuoda vahingollisia tai vaarallisia aineita tai esineitä esim. tulentekovälineitä, veitsiä tai laserkyniä.

Koulumatkat

Koulumatkat ovat osa oppilaan säännönmukaista koulupäivää. Erityisesti tulee muistaa, että:

- Koulumatkoilla noudatetaan liikennesääntöjä, mopokypärät ovat tieliikennelainkin mukaan pakollisia. Pyöräilykypärän käyttöä suositellaan.
- Koulumatkoilla tupakointi on kiellettyä. (Tupakkalaki 549/2016, 74§ ja 118§)
- Koulutovereita ei saa kiusata koulumatkalla, eikä aiheuttaa häiriötä tai vaaratilanteita muille ihmisille.
- Kouluun saavuttua kulkuvälineet laitetaan hyvään järjestykseen niille varatuille paikoille.
- Liikennevälineissä/kouluautoissa noudatetaan kuljettajan antamia ohjeita eikä häiritä muita matkustajia. Kuljettaja voi poistaa autosta häiritsevästi käyttäytyvän oppilaan/matkustajan. Kuljettaja ilmoittaa huoltajalle asiasta ja sopii oppilaan noutamisesta.
- Koulukyyditykset koskevat vain kuljetusoppilaita. Muut oppilaat eivät voi käyttää koulukyytejä.

Koulutapaturmat

Tapaturman tai äkillisen sairastumisen sattuessa ilmoitetaan siitä viipymättä lähimmälle koulun henkilökuntaan kuuluvalle henkilölle.

Poissaolot

1. Huoltajan tulee pyytää lupa kirjallisesti (Wilmassa) oppilaan poissaoloon koulusta.
    - Enintään kolmen päivän poissaoloon tarvittavan luvan antaa luokanvalvoja tai luokanopettaja.
    - Yli kolmen päivän poissaoloon tarvittavan luvan antaa rehtori.
2. Sairastumisesta tai muusta ennalta arvaamattomasta syystä johtuvasta poissaolosta on huoltajan ilmoitettava mahdollisimman pian joko luokanopettajalle tai luokanvalvojalle.
3. Kaikista poissaoloista tehdään selvitys Wilmaan.
4. Poissaolon aikana ollut koe tehdään heti, kun oppilas palaa kouluun.
5. Poissaolon aikana oppilas ja huoltaja huolehtivat, että läksyt tulee tehdyksi.

Koulun – ja kouluyhteisön jäsenten omaisuus

1. Kouluyhteisön jäsenten on pyrittävä säilyttämään koulun omaisuus mahdollisimman siistinä ja hyväkuntoisena. Koulun omaisuudeksi käsitetään koulutilat, rakennukset, piha-alueiden rakennelmat ja istutukset sekä koulun irtain omaisuus.

2. Koulun välineitä ja laitteita (esimerkiksi tietokoneita, AV-välineitä, soittimia, käsityötilojen koneita) saa oppilas käyttää vain opettajan tai laitteista vastaavan henkilön luvalla. Yläluokkien oppilaalle on myönnetty tietokone käyttöön, jota heidän tulee käyttää vastuullisesti.

3. Toisen oppilaan tai muun henkilön omaisuutta ei saa käyttää ilman lupaa.

4. Vahingosta on aina heti ilmoitettava opettajalle, rehtorille tai muulle henkilökunnalle.

5. Yhteisön jäsen on velvollinen korvaamaan vahingon, joka on johtunut välinpitämättömyydestä tai se on aiheutettu tahallaan. Korvausvelvollisuus koskee myös tapausta, jossa jokin koulun väline tai laite vioittuu luvattoman käyttöönoton seurauksena.

6. Välituntien aikana käytettävät peli- ja leikkivälineet on välitunnin lopussa palautettava niille varatuille paikoille.

Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista ops 5.3 liite

Toimenpidejärjestys

Kasvatuskeskustelu >> jälki-istunto 1-2h
> asian käsittely siirtyy moniammatillisen ryhmän käsittelyyn
> rehtorin kirjallinen varoitus
> määräaikainen erottaminen koulusta hallintosäännön mukaisesti

Kasvatuskeskustelu

Syitä kasvatuskeskusteluun ovat seuraavat asiat, joista opettaja on pitänyt jo puhutteluja oppilaalle useampaan kertaan, puhuttelut on merkittävä päiväkirjaan ja ilmoitettava huoltajalle Wilmassa

- tunnin häiritseminen
- luokasta poistaminen
- läksyt tekemättä
- puuttuu oppikirjoja ja vihkoja oppitunnilta
- tunneilta myöhästeleminen
- luvattomat poissaolot
- välituntirikkeet ja väkivaltainen käytös (lastensuojeluilmoitus)
- opettajan ohjeiden noudattamatta jättäminen
- epäasiallinen kielenkäyttö
- roskaaminen
- valehteleminen
- luvaton kännykän käyttö oppitunneilla

Kasvatuskeskustelun vaiheet

Täytetään lomake A11

1. Oppilas kertoo omin sanoin mitä on tapahtunut, opettaja kirjaa ylös
2. Soitto huoltajalle tai tapaaminen huoltajien kanssa
   - ensin oppilas itse kertoo, miksi on kasvatuskeskustelussa,
   - opettaja keskustelee huoltajan kanssa.

   Jos puhelimella ei tavoiteta huoltajaa, niin oppilas itse kirjoittaa selvityksen asiasta, jonka hän vie huoltajalle ja palauttaa selvityksen allekirjoitettuna takaisin
3. Oppilas itse miettii parannusehdotuksen
4. Sovitaan seurantapäivämäärä viikon päähän
5. Kerrotaan oppilaalle *mitä seuraa, jos käyttäytyminen ei muutu*
   Kasvatuskeskustelu >> jälki-istunto 1-2h
   > asian käsittely siirtyy moniammatillisen ryhmän käsittelyyn
   > rehtorin kirjallinen varoitus
   > määräaikainen erottaminen koulusta
6. Seuranta, jonka suorittaa kasvatuskeskustelun pitäjä

kasvatuskeskustelun pitää luokanopettaja/luokanvalvoja ja tallentaa kaavakkeen kansliassa olevaan oppilas kansioon.

Jälki-istunto ja toimintaohjeet

- opettaja **tekee itse päätöksen** jälki-istunnon antamisesta järjestyssäännön mukaisesti
- opettaa täyttää Wilmaan jälki-istuntokaavakkeen, kuulee oppilasta ja ilmoittaa asiasta huoltajalle
- opettajat valvovat vuorotellen jälki-istuntoja
- **jos kasvatuskeskustelut eivät ole tuottanut toivottua tulosta on seuraamuksena jälki-istunto**

A. Oppilas on ollut tehtävissään huolimaton käydyistä kasvatuskeskusteluista huolimatta

Syy	Rangaistus
- oppikirjoja/vihkoja puuttuu toistuvasti	1h
- myöhästyminen	1h
- oppituntien häirintä ja oppilaan poistaminen luokan ulkopuolelle	1h
- oppilas on laiminlyönyt jälki-istuntoon saapumisen ilman pätevää syytä	1/2h

B. Oppilas on käyttäytynyt sopimattomasti käydyistä kasvatuskeskusteluista huolimatta

Syy	Rangaistus
- Opettajan ohjeiden toistuva noudattamatta jättäminen	1h
- Kiroilu ja sopimaton kielenkäyttö	1h
- Toistuva kiusaaminen (Kiva-käsittely)	1-2h Kiva-käsittelyn jälkeen tai huoltajan tekemä rikosilmoitus
- Tahallinen roskaaminen	1h suoraan ja siivoaminen
- Valehteleminen	1h
- Vakava oppitunnin häirintä	1-2h
- Kokeissa lunttaaminen	2h ja kokeen hylkääminen
- Ilkivalta ja tahallinen rikkominen, luvaton ottaminen joko toisen oppilaan tai koulun omaisuus	1-2h tahallisuus, korvausvelvollisuus, tuottamuksellisuus
- Jälki-istunnon häirintä ja piittaamattomuus	- 1. huomautus > 15 min. lisää - toisesta huomautuksesta poistetaan istunnosta ja annetaan 1h lisää

C. Oppilas ei ole noudattanut koulun järjestystä kasvatuskeskusteluista huolimatta

Syy	**Rangaistus**
- toistuvat välituntirikkeet	1h
- vaarallisten esineiden hallussapito	1h, välineet koululle
- kännykän luvaton käyttö oppitunneilla kehotuksesta huolimatta	1h
- lumipallojen toistuva heittely kehotuksista huolimatta	1h
- koulun piha-alueella pyöräily/mopoilu kehotuksesta huolimatta	1h
- koulun alueelta poistuminen luvatta/luvaton kaupassakäynti	1h
- väkivaltainen käytös	1h
o toistuvasta	ilmoitus poliisille
- luvaton poissaolo koulusta	1h
- huoltajan allekirjoituksen väärentäminen	2h
- koulualueella tupakointi/nuuskaaminen	1h, ilmoitus poliisille

Hyrynsalmen kunta/perusopetus: Puuttuminen ja ojentaminen perusopetuksessa

Puuttuminen	Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta	HUOM!
Kasvatuskeskustelu Pol 35a §	Ei vaadi huoltajan kuulemista ennen toimenpiteen määräämistä. Huoltajalle varataan mahdollisuus osallistua keskusteluun, mikäli rehtori tai opettaja katsoo sen tarpeelliseksi.	Huoltajalle ilmoitetaan esim. Wilman välityksellä ja lomake allekirjoitetaan huoltajan toimesta	Kirjataan perusopetuksessa käytössä olevalle lomakkeelle A11 arkistoidaan	Opettaja tai rehtori	Ensisijainen puuttumistapa, jos järjestyssääntörikkomus Kesto enintään 2 h. Voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella. Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin toiminnan syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Kasvatuskeskusteluun voi osallistua oppilashuollon henkilöstöä.
Jälki-istunto Pol 36 § ja 36a §	Kuullaan oppilasta asiassa	Ilmoitetaan huoltajalle Wilma tulosteella joka käy kotona	Kirjataan koulussa käytössä olevalle wilma-lomakkeelle	Opettaja tai rehtori	Kesto enintään 2 h. Jälki-istunnossa voidaan teettää tehtäviä. Jälki-istunto järjestään siten, että oppilas voi osallistua kaikkeen muuhun hänelle kuuluvaan opetukseen. Voidaan vaatia olemaan hiljaa.
Luokasta poistaminen Pol 36 § ja 36a §	Yksilöidään teko, kuullaan oppilasta.	Ilmoitetaan huoltajalle	Kirjataan perusopetuksessa käytössä olevalle lomakkeelle, A27a arkistoidaan	Opettaja tai rehtori	Voimakeinoja ei saa käyttää yksin, pyydetään paikalle rehtori tai toinen opettaja. Voimakeinojen käyttämisestä ilmoitetaan kirjallisesti rehtorille, joka puolestaan ilmoittaa opetuksenjärjestäjälle Voimakeinojen käytöstä tehdään lastensuojeluilmoitus. Luokasta poistetulle oppilaalle on järjestettävä valvonta.

Puuttuminen	**Kuuleminen**	**Ilmoittaminen**	**Kirjaaminen**	**Toimivalta**	**HUOM!**
Oppilaan tavaroiden tarkistaminen ja/tai esineiden haltuunottaminen Pol 36 § ja 36 d ja e §	Perustellaan toimenpide oppilaalle (epäily), kuullaan oppilasta	Ilmoitetaan huoltajalle	Kirjataan perusopetuksessa käytössä olevalle lomakkeelle A28, arkistoidaan	Rehtori ja opettaja, aina kaksi henkilöä paikalla	Pitää olla perusteltu epäily vaarallisen aineen tai esineen hallussapidosta. Tarkastus ja mahdollinen pois ottaminen tehdään yksityisessä huoneessa, paikalla aina kaksi henkilöä. Jos oppilas vastustaa, kutsutaan paikalle poliisi Takavarikoitujen esineiden säilyttämisestä, luovuttamisesta ja hävittämisestä on erillinen ohje
Opetukseen osallistumisen epääminen Pol 36§ (3.mom.)		Ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa sosiaalihuollon viranomaiselle	Kirjataan Primukseen koulun päätöksenä	Rehtori	Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.
Kirjallinen varoitus Pol 36 § ja 36a §	Yksilöidään teko, kuullaan oppilasta ja annetaan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi	Päätös lähetetään huoltajalle	Rehtorin tekemä hallinnollinen päätöspykälä Primukseen	Rehtori	Viranhaltijapäätökseen liitettävä valitusosoitus
Erottaminen määräajaksi Pol 36 § ja 36a §	Yksilöidään teko, kuullaan oppilasta ja annetaan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi	Lautakunnan päätös huoltajalle Tarvittaessa ilmoitus lastensuojeluun	Kunnanhallituksen päätös	Kunnanhallitus	Enimmäisaika 3 kk Opetuksen järjestäjän tulee tehdä oppilaalle opetussuunnitelma ja järjestää opetus erottamisen ajaksi Erottaminen tulee yleensä voimaan vasta, kun kunnanhallituksen päätös on lainvoimainen
Opetuksen järjestäjän tulee seurata kasvatuskeskustelun, kurinpidollisten toimien, häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen, esineiden ja aineiden haltuunotto-oikeuden sekä oppilaan tavaroiden haltuunotto-oikeuden käyttöä ja toimien kehittymistä. Koulukohtaiset tiedot suositellaan käsiteltäväksi määräajoin koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä. Opetuksen järjestäjän suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatuskeskustelun käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista tulee ottaa käyttöön 1. päivänä elokuuta 2025. Opetushallituksen tulee antaa määräykset suunnitelman laatimisesta siten, että opetuksen järjestäjä voi ottaa suunnitelman käyttöön viimeistään mainittuna päivänä.					

Turvallinen oppilasympäristö: Ohjeet kouluille ja opettajille. § 29

Kouluissa on aina oltava päivitetyt järjestyssäännöt. Järjestyssääntöjen laatimiseen voidaan hyödyntää valtakunnallisia mallijärjestyssääntöjä. Säännöistä tiedotetaan koulujen henkilökunnalle, oppilaille ja huoltajille riittävän usein. Säännöt ovat voimassa aikana, jolloin oppilas osallistuu opetus- tai lukuvuosisuunnitelman mukaiseen opetukseen tai muuhun koulun toimintaan. Koulun opettaja tai rehtori ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niihin epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Huoltajille on tiedotettava, että koulun järjestyssäännöt eivät ole voimassa koulumatkalla, koska koululla ei ole toimi- tai rangaistusvaltaa koulumatkojen aikana. On suositeltavaa, että huoltajat ratkovat koulumatkojen aikaiset tapahtumat. Heidän on mahdollista saada ammattihenkilöstön (psykologi, kuraattori) tukea tilanteen ratkaisemiseksi.

Järjestyssääntöjen toimivuutta arvioidaan vuosittain keväällä lukuvuoden arviointitilaisuudessa. Mahdolliset sääntöjen päivitykset tehdään syksyllä lukuvuosisuunnittelun yhteydessä.

Oppilaan velvollisuudet: Ohjeet kouluille ja opettajille. § 35

Oppilaan tulee käydä koulua tai suorittaa oppivelvollisuutensa koulun antamien ohjeiden mukaan. Koulussa vaaditaan järjestyssääntöjen noudattamista, asiallista käyttäytymistä ja kaikkien koulutehtävien suorittamista.

Oppilaan aiheuttamasta vahingosta ilmoitetaan aina huoltajalle. Oppilas on aina velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon. Vahingonkorvauksen voi suorittaa myös korjaamalla tai siivoamalla aiheuttamansa vahingon siten, että siitä ei aiheudu haittaa oppilaan koulutyölle, eikä tehtävä ole oppilaan ikä- tai kehitystasolle sopimaton, vaarallinen tai liian raskas Korvaava työ saa kestää korkeintaan kaksi tuntia ja tehtävän suoritus on valvottava. Mikäli korvaava työ tehdään kouluajan ulkopuolella, on asiasta ilmoitettava ennakkoon oppilaan huoltajalla ja suoritettu korvaustehtävä tulee huomioida, mikäli oppilaalle harkitaan muuta seuraamusta samasta teosta.

LAKITEKSTIT

35 a § (30.12.2013/1267) Kasvatuskeskustelu

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestävään kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.

Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori. Kasvatuskeskustelu tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille.

Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se 2 momentissa esitetty huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi.

36 § (13.6.2003/477) Kurinpito

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia.

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan. (30.12.2013/1267)

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta. (30.12.2013/1267)

36 b § (13.6.2003/477) Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata 36 §:n 2 momentissa tarkoitettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon 36 §:n 3 momentissa tarkoitetusta opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Rehtori ja opettaja voivat 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.

Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain (39/1889) 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

36 d § (30.12.2013/1267) Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitetussa haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan

36 e § (30.12.2013/1267) Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat

Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 29 §:n 2 momentissa tarkoitetun kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy.

Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla.

Edellä 3 momentissa säädetystä tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.